

Charakter a jeho rozvíjení u manažerů

Pavla Pevná

Lukáš Proček

Dominik Rejchrt

Obsah

- Vysvětlení pojmu charakter, dvojí užití
- Definice charakteru podle různých autorů
- Složky charakteru, charakterové vlastnosti
- Charakter, osobnost, osud
- Utváření charakteru
- Stadia morálního vývoje dítěte
- Allocentrismus, normativní pojetí, prosociální chování, svědomí
- Charakterové rysy člověka, McGregorova teorie XY

Citát

„Ztratíme-li bohatství, neztratíme nic,
ztratíme-li zdraví, o něco přijdeme,
ztratíme-li charakter, ztratíme všechno.“

Billy Graham

Vysvětlení pojmu charakter

- z řeckého slova **charassein** = vyrýt, vytisknout
- charakter je hlavní řídicí složkou osobnosti
- psychologické pojetí – vztah k sobě samému, k druhým lidem, k hodnotám a idejím
- posuzovat spíše skutky než slova; to, co člověk činí, nikoli to, jak smýšlí

Dvojí užívání pojmu charakter

- **v psychologickém smyslu**
„individuální zvláštnost člověka“
 - přesnost, pořádkumilovnost, dochvilnost
- **ve smyslu „morálního charakteru“**
 - schopnost člověka jednat podle určitých etických principů (včasné splnění daného úkolu, dodržení slibu)

Definice charakteru podle různých autorů

- **Platon** – poukazoval na čtyři ctnosti: moudrost, statečnost, spravedlivost a uměřenost.
- **H. Remplein** – relativní konstanta osobního cítění a chtění hodnot
- **H. J. Eysenck** – systém zábran projevit pudová hnutí, spatřuje jeho podstatu ve vůli
- **G.W. Allport** – je přesvědčen, že mluvíme-li o charakteru, zahrnujeme vždy morální požadavky a „upadáme do hodnocení“
- **R. Stagner** – charakter vypovídá o chování individua. Tvrdí, že postatou charakteru je vůle a sebekontrola.

Složky charakteru

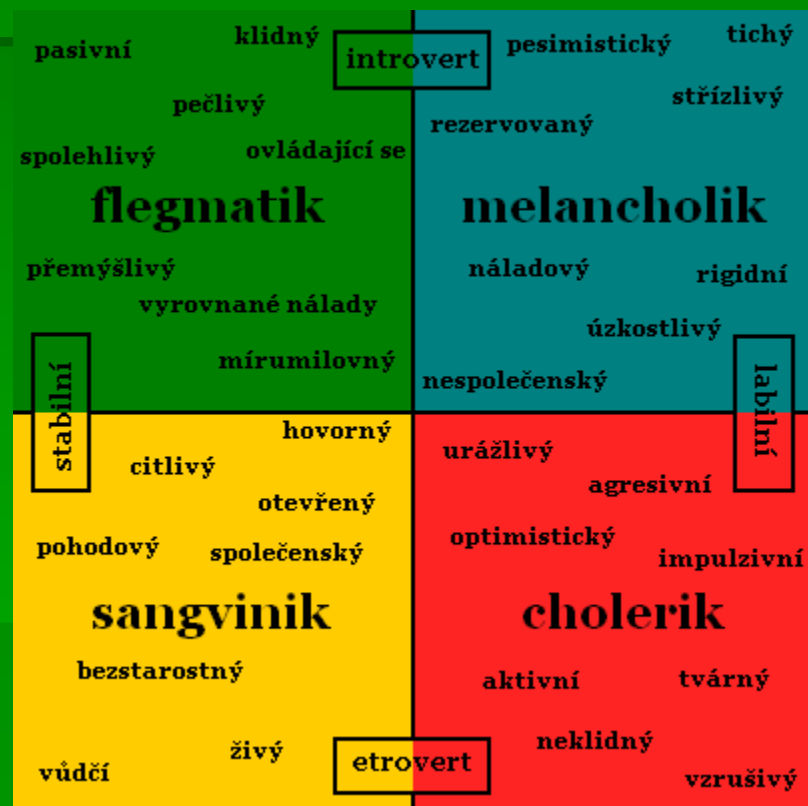
- mravní vlastnosti
- pracovní vlastnosti
- vztah k lidem
- vytrvalost
- odolnost k zátěži
- kontrola temperamentových vlastností
- sebehodnocení

Charakterové vlastnosti

- kladné x záporné
- **obecné** - nás charakterizují jako příslušníky určité společnosti
- **individuální** – jedinečné (odlišujeme se jimi jeden od druhého)

Charakter v psychologii

- souhrn psychických vlastností osobnosti, které jsou výsledkem učení v sociální oblasti a projevují se v chování a jednání člověka
- charakter je ovlivňován temperamentem člověka, jeho schopnostmi a celkovou rozumovou vyspělostí

Vztah mezi pojmy osobnost a charakter

- podle Allporta je charakter zhodnocená osobnost
- české adjektivum **charakterní** = mravně dobrý s důrazem na spolehlivost
- německé **charakter** = povaha člověka bez ohledu na mravní stránku
- Robert Cloninger: temperament + charakter = osobnost

Charakter a osud

- charakter - to, co člověk činí
- osud - je nevyhnutelný - co se má uskutečnit, uskuteční se nezávisle na našem rozhodování (rodina ve které se narodíme, pohlaví, rasa,...)

Utváření charakteru

- je determinováno chováním postojů – hodnotících vztahů
- primárně formovány rodičovskou a školní výchovou
- sekundárně formovány dalšími zkušenostmi jedince
- na utváření se podílejí naše hodnocení

Normativní pojetí

- chování souhlasné s očekáváním společnosti

Allocentrismus

- ohled na blaho druhých

Svědění

- podstata morálního charakteru
„zvnitřněné morální řízení svého chování“
- **sebetrestáním** (pocit viny, studu, lítosti)
- **sebeodměňováním** (pocit hrdosti, zdravého sebevědomí, sebeúcty)

Prosociální chování

- skutky a činy vykonané ve prospěch druhých, aniž by za to byla očekávána protislužba nebo odměna

Stadia morálního vývoje dítěte

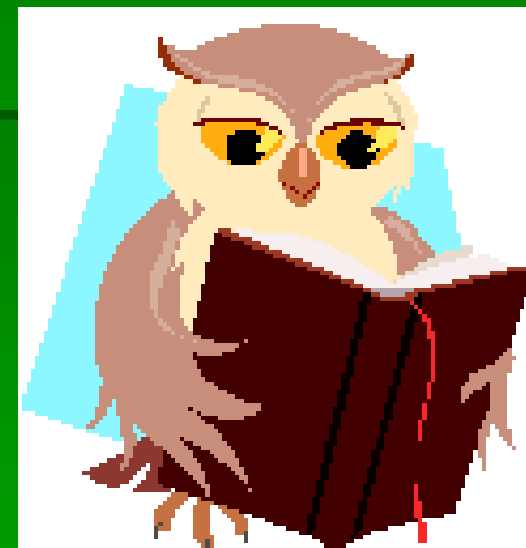
- = přijímání morálních norem za vlastní
- Jean Piaget
- heteronomní = jednání určováno normami převzatými od druhých lidí
- autonomní = jednání určováno zvnitřněnými normami

Charakterové rysy člověka

ve vztahu:

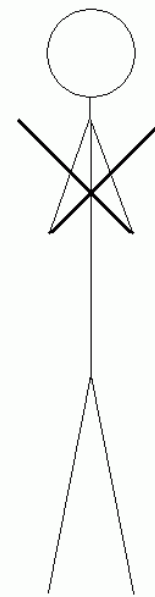
- k jiným lidem – altruistický, egoista, ascendentní (dominantní), submisivní
- k sobě samému - sebehodnocení, sebedůvěra, sebeuvědomění
- k práci a mimo ni – pracovitost, důkladnost, přesnost, dochvilnost, pečlivost, iniciativnost

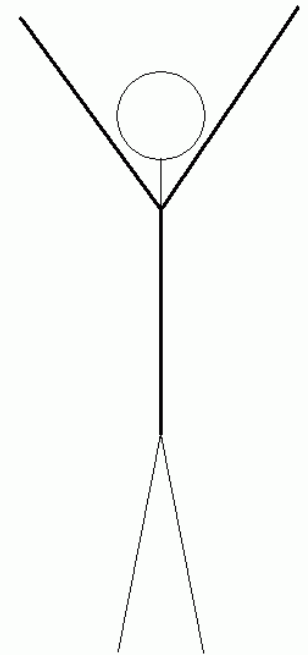
McGregorova teorie XY

- člověk typu X - práci nemá v oblibě, snaží se jí vyhnout, odmítá převzít zodpovědnost
- člověk typu Y - pocít zodpovědnosti, schopni sebekontroly

McGregorova teorie X a Y - mnemotechnická pomůcka

X: "Já nic dělat nebudu"

Y: "Hurá, práce, dejte ji sem"

(c)Martin Adánek, www.adamek.cz, 2007

Otázky

- Vysvětlete pojem normativní pojetí.
- Jaké jsou 3 stupně sebevědomí?
- Uveďte 2 stadia morálního vývoje dítěte.

Charakter člověka podle barvy očí

- **Modré oči** - moc se nezabývají kariérou, silně citově založeni, intuice vítězí nad logikou, impulzivní jednání, nejsou příliš kritičtí, těžko udržují a navazují vztahy s okolím
- **Priority:** rodina a láska
- **Hnědé oči** - rozhodní a ambiciózní, vytrvalí, přemýšliví a rozumní, opírají se o rozum a logickou analýzu, převážně extroverti, upřímní a štedří, udržují dlouhodobé, pevné vztahy, neschopní vyjádřit svoje city, nestálost ve vztazích
- **Priority:** kariéra, materiální blahobyť
- **Zelené oči** – tajemní, smyslní, umí upoutat pozornost okolí, nejsou příliš ambiciózní, vytrvalí, houževnatí, dobří obchodníci, stálí a věrní, neupřímní ke svému okolí, mstí se
- **Priority:** láska

Poslání

- Přetvářka nezmění váš charakter.

Zdroje

- Strnadová, Věra – Kurz psychologie I
- <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0812/osobnost-a-charakter>
- <http://wiki.rvp.cz/>
- <http://www.zaria.cz/clanek/psychologie/c-harakter-cloveka-podle-barvy-oci/>

Děkujeme za pozornost.

